Zien!

Methode-overzicht
The Leader in Me
Covey

juni 2020

Academie Parnassys

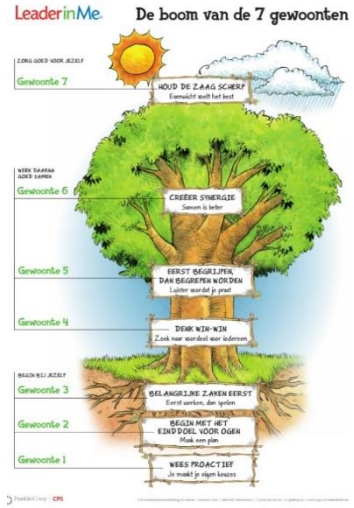
Powered by Driestar onderwijsadvies

Inhoud

Tips voor gebruik 3
Koppeling Zien! begrippen en 7 Gewoonten 4
Koppeling Zien! Begrippen aan de 7 Gewoonten 5
Koppeling van de 7 Gewoonten aan de Zien! dimensies 9
Betrokkenheid (BT) 9
Welbevinden (WB) 9
Sociale Autonomie (SA) 9
Sociale Flexibiliteit (SF) 9
Sociaal Initiatief (SI) 10
Impulsbeheersing (IB) 10
Inlevingsvermogen (IL) 11
Algemene informatie over The Leader in Me 12
De 7 gewoonten van Stephen Covey. 12
Gewoonte 1: Wees proactief - Je maakt je eigen keuzes 12
Gewoonte 2: Begin met het einddoel voor ogen - Maak een plan 12
Gewoonte 3: Belangrijke zaken eerst - Eerst werken, dan spelen 12
Gewoonte 4: Denk win-win - Zoeken naar voordeel voor iedereen 12
Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden - Luister voordat je praat 13
Gewoonte 6: Synergie - Samen is beter 13
Gewoonte 7: Houd de zaag scherp - Evenwicht voelt het best 13
Een logische opbouw 14
Suggesties voor aanpak 14
Welbevinden 15
Betrokkenheid 16
Sociale autonomie 17
Sociale flexibiliteit 18
Sociaal initiatief 19
Impulsbeheersing 20
Inlevingsvermogen 21

Tips voor gebruik

Voor het versterken van de sociale vaardigheden op groepsniveau is ervoor gekozen om bestaande methoden te ontsluiten: veelgebruikte methoden worden geanalyseerd en per thema wordt aangegeven aan welke Zien!dimensies wordt gewerkt.

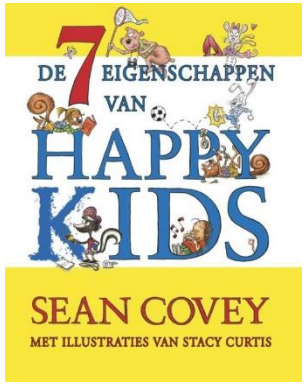
Dit document bevat de analyse van de totale methode The Leader in Me (Covey). Op de laatste pagina's van dit document vind je een korte beschrijving van de methode.

Suggesties voor gebruik van de analyse van de methode:

1. Je bekijkt het groepsoverzicht van je groep
2. Je vraagt je af of je tevreden bent over de betrokkenheid en het welbevinden van de groep als geheel. Indien je dit wilt versterken, raden we je aan dat als eerste te doen. Klik voor suggesties op de percentages boven de kolommen van het groepsprofiel.
3. Als betrokkenheid en welbevinden naar tevredenheid zijn, naar je mening, bekijk je de scores op de verschillende vaardigheden. Bovenaan de kolommen kun je percentages zien. De hoogte daarvan geeft aan in welke mate de vaardigheden door de kinderen in je groep worden toegepast.

Wanneer je het idee hebt dat het verstandig is om een of meer vaardigheden op groepsniveau te versterken, zoek je heel gericht naar de gewoonten die aansluiten bij die vaardigheden. Kies daarbij als eerste een gewoonte waarbij je de kans van succes het grootst acht. Dat is meestal een gewoonte die een beroep doet op vaardigheden die meer dan gemiddeld aanwezig zijn.

Voor meer informatie over The Leader in Me zie https://www.cps.nl/theleaderinme of https://www.leaderinme.com/.
Wanneer je als school een licentie hebt, kun je hier lesideeën en filmpjes vinden die aansluiten bij de 7 Gewoonten.

Wil je meer lezen over The Leader en Me en Covey? Lees dan deze boeken:

- De 7 eigenschappen van Happy Kids. Auteur: Sean Covey
- 7 eigenschappen die jou succesvol maken. Auteur: Sean Covey

Koppeling Zien! begrippen en 7 Gewoonten

7 Gewoonten	WB	BT	SI	SA	IB	SF	IL
1. Wees proactief			x	x	x		x
2. Begin met het einddoel voor ogen		x		x	x		
3. Belangrijke zaken eerst		x		x	x		
4. Denk win-win			x	x	x	x	x
5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden			x	x	x	x	x
6. Creëer synergie		x	x	x	x	x	x
7. Houd de zaag scherp	x	x					

Koppeling Zien! Begrippen aan de 7 Gewoonten

7 Gewoonten (en sleutelbegrippen)	Zien! Begrippen	Koppeling
1. <u>Wees proactief</u> o pauzeknop o proactieve taal o cirkel van Invloed o transitiepersoon	- sociaal initiatief (SI) - sociale autonomie (SA) - inlevingsvermogen (IL) - impulsbeheersing (IB)	- stapt uit eigen beweging op anderen af - heeft duidelijk een eigen inbreng tijdens gezamenlijke activiteiten - vertelt uit zichzelf in de groep - spreekt uit eigen beweging met andere kinderen - maakt eigen keuzes - regelt eigen zaken - gedraagt zich behulpzaam - denkt na voor het iets onderneemt, heeft controle over eigen gedrag
2 <u>Begin met het einddoel voor ogen</u> o definieer doelen en resultaten o missiestatuut	- sociale autonomie (SA) - betrokkenheid (BT) - impulsbeheersing (IB)	- maakt eigen keuzes - regelt eigen zaken - toont belangstelling voor kernvakken/activiteitenaanbod - toont doorzettingsvermogen - denkt na voor het iets onderneemt, heeft controle over eigen gedrag - houdt zich aan de regels
3 <u>Belangrijke zaken eerst</u> o focus op prioriteiten o elimineer onbelangrijke zaken o plannen	- sociale autonomie (SA) - betrokkenheid (BT)	- maakt eigen keuzes - regelt eigen zaken - heeft plezier in wat het doet (gr 5-8, in schoolwerk) - gaat een tijdlang geconcentreerd op in de activiteit - toont belangstelling voor het activiteitenaanbod

o trouw op moment van keuze		- toont doorzettingsvermogen (gr 5-8, bij kernvakken)
	- impulsbeheersing (IB)	- denkt na voor het iets onderneemt, heeft controle over eigen gedrag - houdt zich aan de regels
4 <u>Denk win-win</u> o mentaliteit van overvloed o moed en consideratie o voordelen voor anderen en voordelen voor jezelf o win-win overeenkomst	- inlevingsvermogen (IL)	- luistert met aandacht naar wat anderen zeggen of vertellen - Toont belangstelling voor wat andere kinderen zeggen of doen
	- sociaal initiatief (SI)	- stapt uit eigen beweging op anderen af - spreekt uit eigen beweging met andere kinderen
	- sociale flexibiliteit (SF)	- sluit gemakkelijk een compromis met een medeleerling - staat open voor nieuwe plannen - laat een eigen werkwijze of eigen idee makkelijk los - toont veerkracht
	- sociale autonomie (SA)	- zegt wat het ergens van vindt - komt verbaal voor zichzelf op
	- impulsbeheersing (IB)	- praat niet voor zijn beurt - denkt na voor het iets onderneemt, heeft controle over eigen gedrag - eist weinig aandacht op - houdt zich aan de regels
5 <u>Eerst begrijpen, dan begrepen worden</u> o empathisch luisteren o respectvol begrepen proberen te worden	- inlevingsvermogen (IL)	- luistert met aandacht naar wat anderen zeggen of vertellen - toont belangstelling voor wat andere kinderen zeggen of doen - zegt aardige dingen tegen medeleerlingen - gedraagt zich behulpzaam
	- sociaal initiatief (SI)	- stapt uit eigen beweging op anderen af - spreekt uit eigen beweging met andere kinderen
	- sociale flexibiliteit (SF)	- staat open voor nieuwe plannen

		- laat een eigen werkwijze of eigen idee makkelijk los - toont veerkracht
	- sociale autonomie (SA)	- zegt wat het ergens van vindt - komt verbaal voor zichzelf op
	- impulsbeheersing (IB)	- praat niet voor zijn beurt - denkt na voor het iets onderneemt, heeft controle over eigen gedrag - eist weinig aandacht op - houdt zich aan de regels
6 <u>Creëer Synergie</u> o verschillen waarderen o derde alternatieven zoeken	- inlevingsvermogen (IL)	- luistert met aandacht naar wat anderen zeggen of vertellen - toont belangstelling voor wat andere kinderen zeggen of doen
	- sociaal initiatief (SI)	- stapt uit eigen beweging op anderen af - heeft duidelijk een eigen inbreng tijdens gezamenlijke activiteiten - vertelt uit zichzelf in de groep - spreekt uit eigen beweging met andere kinderen
	- sociale flexibiliteit (SF)	- sluit gemakkelijk een compromis met een medeleerling - staat open voor nieuwe plannen - laat een eigen werkwijze of eigen idee makkelijk los - toont veerkracht
	- sociale autonomie (SA)	- zegt wat het ergens van vindt - komt verbaal voor zichzelf op
	- impulsbeheersing (IB)	- praat niet voor zijn beurt - denkt na voor het iets onderneemt, heeft controle over eigen gedrag - eist weinig aandacht op - houdt zich aan de regels

	- betrokkenheid (BT)	- heeft plezier in wat het doet (gr 5-8, in schoolwerk) - gaat een tijdlang geconcentreerd op in de activiteit - toont belangstelling voor het activiteitenaanbod - toont doorzettingsvermogen (gr 5-8, bij kernvakken
7 <u>Houd de zaag scherp</u> o dagelijkse overwinning op jezelf behalen	- welbevinden (WB) - betrokkenheid (BT)	- komt opgewekt over - maakt een vitale levenslustige indruk - komt ontspannen en open over - gaat graag naar school - heeft plezier in wat het doet

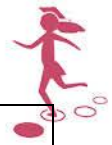
Koppeling van de 7 Gewoonten aan de Zien! dimensies

Betrokkenheid (BT)	
De 7 Gewoonten	**Sleutelbegrippen**
2. Begin met het einddoel voor ogen	○ definieer doelen en resultaten ○ missiestatuut
3. Belangrijke zaken eerst	○ focus op prioriteiten ○ elimineer onbelangrijke zaken ○ plannen ○ trouw op moment van keuze
6. Creëer synergie	○ verschillen waarderen ○ derde alternatieven zoeken
7. Houd de zaag scherp	○ dagelijkse overwinning op jezelf behalen

Welbevinden (WB)	
De 7 Gewoonten	**Sleutelbegrippen**
7. Houd de zaag scherp	○ dagelijkse overwinning op jezelf behalen

Sociale Autonomie (SA)	
De 7 Gewoonten	**Sleutelbegrippen**
1. Wees proactief	○ pauzeknop ○ proactieve taal ○ cirkel van Invloed ○ transitiepersoon
2. Begin met het einddoel voor ogen	○ definieer doelen en resultaten ○ missiestatuut
3. Belangrijke zaken eerst	○ focus op prioriteiten ○ elimineer onbelangrijke zaken ○ plannen ○ trouw op moment van keuze

Sociale Flexibiliteit (SF)	
De 7 Gewoonten	**Sleutelbegrippen**
4. Denk win-win	○ mentaliteit van overvloed ○ moed en consideratie ○ voordelen voor anderen en voordelen voor jezelf ○ win-win overeenkomst
5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden	○ empathisch luisteren ○ respectvol begrepen proberen te worden
6. Creëer synergie	○ verschillen waarderen ○ derde alternatieven zoeken

4. Denk win-win	○ mentaliteit van overvloed ○ moed en consideratie ○ voordelen voor anderen en voordelen voor jezelf
5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden	○ win-win overeenkomst ○ empathisch luisteren ○ respectvol begrepen proberen te worden
6. Creëer synergie	○ verschillen waarderen ○ derde alternatieven zoeken

Sociaal Initiatief (SI)	
De 7 Gewoonten	**Sleutelbegrippen**
1. Wees proactief	○ pauzeknop ○ proactieve taal ○ cirkel van Invloed ○ transitiepersoon
4. Denk win-win	○ mentaliteit van overvloed ○ moed en consideratie ○ voordelen voor anderen en voordelen voor jezelf ○ win-win overeenkomst
5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden	○ empathisch luisteren ○ respectvol begrepen proberen te worden
6. Creëer synergie	○ verschillen waarderen

Impulsbeheersing (IB)	
De 7 Gewoonten	**Sleutelbegrippen**
1. Wees proactief	○ pauzeknop ○ proactieve taal ○ cirkel van Invloed ○ transitiepersoon
2. Begin met het einddoel voor ogen	○ definieer doelen en resultaten ○ missiestatuut
3. Belangrijke zaken eerst	○ focus op prioriteiten ○ elimineer onbelangrijke zaken ○ plannen ○ trouw op moment van keuze
4. Denk win-win	○ mentaliteit van overvloed ○ moed en consideratie ○ voordelen voor anderen en voordelen voor jezelf ○ win-win overeenkomst

	○ derde alternatieven zoeken

5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden	○ empathisch luisteren ○ respectvol begrepen proberen te worden
6. Creëer synergie	○ verschillen waarderen ○ derde alternatieven zoeken

Inlevingsvermogen (IL)	
De 7 Gewoonten	Sleutelbegrippen
1. Wees proactief	○ pauzeknop ○ proactieve taal ○ cirkel van Invloed ○ transitiepersoon
4. Denk win-win	○ mentaliteit van overvloed ○ moed en consideratie ○ voordelen voor anderen en voordelen voor jezelf ○ win-win overeenkomst
5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden	○ empathisch luisteren ○ respectvol begrepen proberen te worden
6. Creëer synergie	○ verschillen waarderen ○ derde alternatieven zoeken

Algemene informatie over The Leader in Me

De 7 gewoonten van Stephen Covey.

'The 7 habits of highly effective people' is het meest bekroonde leiderschapsboek. De kern van het boek is dat effectieve mensen 7 gewoonten hebben die de basis zijn voor hun succes en dat iedereen deze gewoonten bij zichzelf (verder) kan ontwikkelen.

De gewoonten zijn zo universeel, dat ze passen bij elke leeftijd, elke school en in elke cultuur. Op veel plekken in de wereld, van New York tot Singapore, van Appelscha tot Maastricht zie je 4-jarigen tot 100-jarigen werken met de 7 gewoonten.

Gewoonte 1: Wees proactief - Je maakt je eigen keuzes

Hoewel we niet kunnen bepalen wat er allemaal op ons afkomt, kunnen we wel kiezen hoe we daarmee omgaan. ‘Wees proactief’ gaat over de vraag: neemt een kind die keuzevrijheid ook serieus? Als iets fout dreigt te gaan, hoe kun je daar dan zelf iets aan doen in plaats van iemand anders de schuld te geven? Als leraar kunt u kinderen leren initiatief te nemen en keuzes te maken. Door ze hun eigen verantwoordelijkheid en leiderschapstaken te geven, krijgen ze steeds meer regie over hun eigen leven.

Gewoonte 2: Begin met het einddoel voor ogen - Maak een plan

Het is belangrijk dat leerlingen leren om niet zomaar ergens aan te beginnen, maar doelen leren stellen en het stappenplan kunnen bedenken hoe ze dat kunnen bereiken. Hier zit “het nut ervan” voor leerlingen. Leerlingen leren zo gestructureerd en volgens een plan te werken en u helpt ze steeds een stukje zelfstandiger te worden.

Gewoonte 3: Belangrijke zaken eerst - Eerst werken, dan spelen

Dit geldt ook na schooltijd. U leert leerlingen de gewoonte dat belangrijke zaken gepland moeten worden. Het werken met een duidelijke dag- en weekplanning geeft rust (het brein houdt van regelmaat) en zorgt ervoor dat de belangrijke dingen ook daadwerkelijk gebeuren. Het gaat dan niet alleen om huiswerk, maar ook om sporten, het verzorgen van huisdieren etc. Het aanleren van plannen is niet moeilijk. De mindset die erbij hoort is wat lastiger: omarm dat jij regie hebt op de dag in plaats van andersom.

Gewoonte 4: Denk win-win - Zoeken naar voordeel voor iedereen

Dat klinkt volwassen, win-win. Toch kunnen ook kinderen en tieners hier heel goed mee om gaan. Als je ruzie hebt, of een verschil van mening, moet de oplossing voor beide partijen goed zijn, anders gaat het niet werken. Deze gewoonte gaat over denken vanuit overvloed, samen succesvol zijn: welke oplossing werkt voor iedereen? Denk hierbij aan het voorkomen of oplossen van pestgedrag. De gewoontes 4, 5 en 6 staan sterk met elkaar in relatie: de mindset van habit 4, de vaardigheid van habit 5 en het doel/resultaat van habit 6. In vervolgopleidingen is de competentie samenwerking van groot belang, ook in de vele beroepen daarna.

Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden - Luister voordat je praat

Praten met, of praten tegen de leerling, dat is het verschil. Als volwassenen zijn we nogal eens geneigd om bij leerlingproblemen de oplossing direct te willen aandragen. We zijn immers volwassen en ervaren, hebben zaken zelf meegemaakt of gezien. Het effect is echter dat leerlingen reactief gedrag vertonen en geen eigenaar zijn van de oplossing, met als resultaat… geen (blijvend) resultaat. Ook vanuit de leerling gezien: bij het samenwerken (denk aan groepswerk, sector/profielwerkstukken, presentaties) zien we dat leerlingen vooral vanuit hun eigen beelden de samenwerking aangaan, met alle gevolgen van dien (samenwerking lukt niet, ruzie, onvoldoendes). De vaardigheid van het empathisch luisteren vergt veel training, maar is voor leerlingen (en volwassenen) ontzettend belangrijk voor goede relaties met anderen.

Gewoonte 6: Synergie - Samen is beter

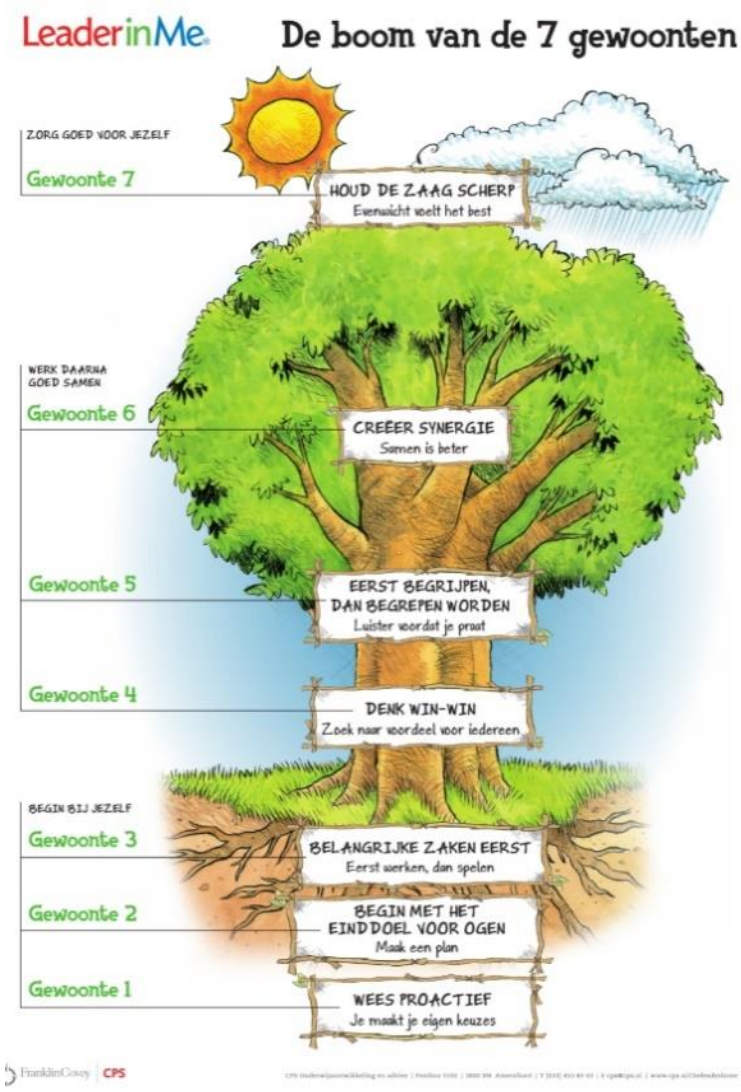
Synergie draait om samenwerken. De goede dingen van een ander zien en gebruiken. Het gaat hier niet alleen over de samenwerking in schoolverband, maar bijvoorbeeld ook om sporten in een team. Het lijkt op win-win, maar win-win gaat over jouw manier van denken: welke oplossing is goed voor iedereen? Synergie gaat over hoe je samen tot de beste oplossing komt. Bij het leren samenwerken kan het volgende stappenplan helpen:

1. Benoem het dilemma
2. Wat is jouw idee?
3. Wat is mijn idee?
4. Wat zijn andere ideeën die we kunnen bedenken?
5. Welk idee kiezen we?

Als je het standpunt van de ander echt probeert te begrijpen, en eigen standpunten los kunt laten, dan ontstaat er ruimte voor nieuwe – en betere! – oplossingen.

Gewoonte 7: Houd de zaag scherp - Evenwicht voelt het best

Zorgen voor jezelf. Het klinkt zo logisch, maar zien we het de leerlingen ook altijd doen? Hobbies, spelen, sporten, even helemaal niets doen…. je hebt het nodig om bij te tanken. Bij kind zijn hoort ook experimenteren en je af en toe te buiten gaan aan ongezonde dingen. Weten leerlingen eigenlijk hoe ze goed voor hun lichaam moeten zorgen? Hoe verslavend sommige zaken kunnen zijn? Wat de gevolgen kunnen zijn? Dagen leerlingen zichzelf voldoende uit om creatief te zijn? Hoe faciliteren wij leerlingen om hun weg te vinden in relaties met en gevoelens voor anderen? Leren we leerlingen om inspiratie te zoeken, te vinden en wellicht zelfs uit te dragen?

Een logische opbouw

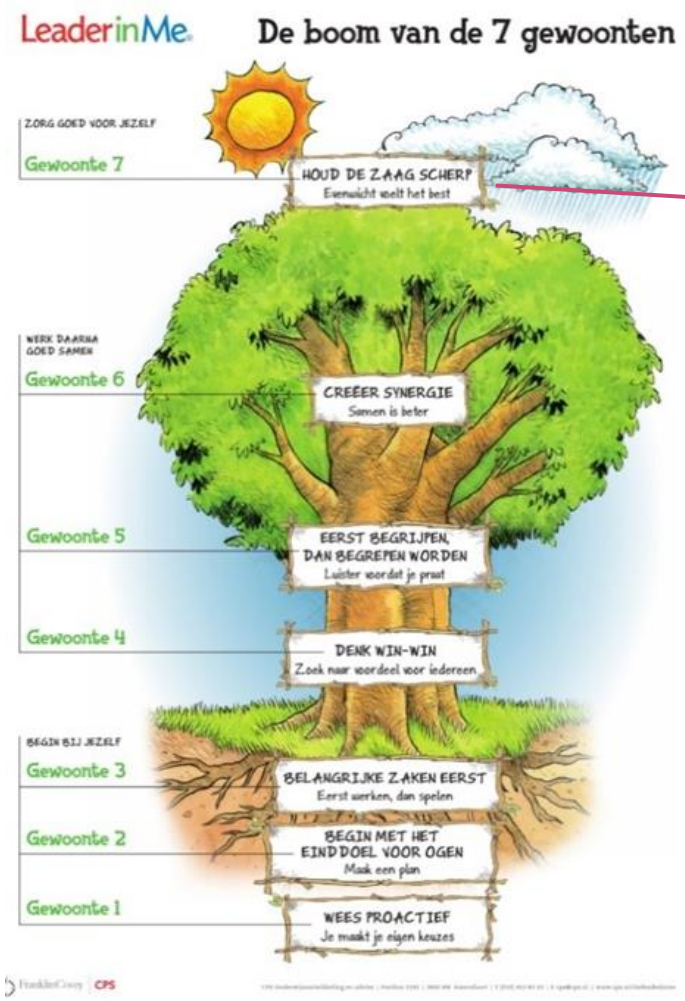
De volgorde van de gewoonten is niet toevallig en dat wordt gevisualiseerd als een boom. Bij het wortelgestel staan de eerste drie gewoonten die de basis vormen voor het zelfstandig werken op school. Deze gewoonten gaan over JEZELF. Het zijn gewoonten die initiatiefvol en stevig maken, grip geven op sociale situaties en laten zien dat je een eigen verantwoordelijkheid en aandeel hebt. De stam staat symbool voor jou en je relaties met anderen. Gewoonten 4, 5 en 6 gaan hierover. Gewoonte 7 gaat over goed voor JEZELF ZORGEN: het vinden van de innerlijke balans.

Het is bijzonder om te ervaren hoe makkelijk kinderen termen als proactief en win-win eigen maken. De 7 gewoonten kunnen daarmee een praktisch handvat zijn voor scholen die hun curriculum uit willen breiden met het ontwikkelen van belangrijke levensvaardigheden.

'The Leader in Me' is een pedagogische leerlijn die kinderen op een speelse manier de 7 gewoonten aanleert gericht op persoonlijke groei en relaties met anderen.

Suggesties voor aanpak

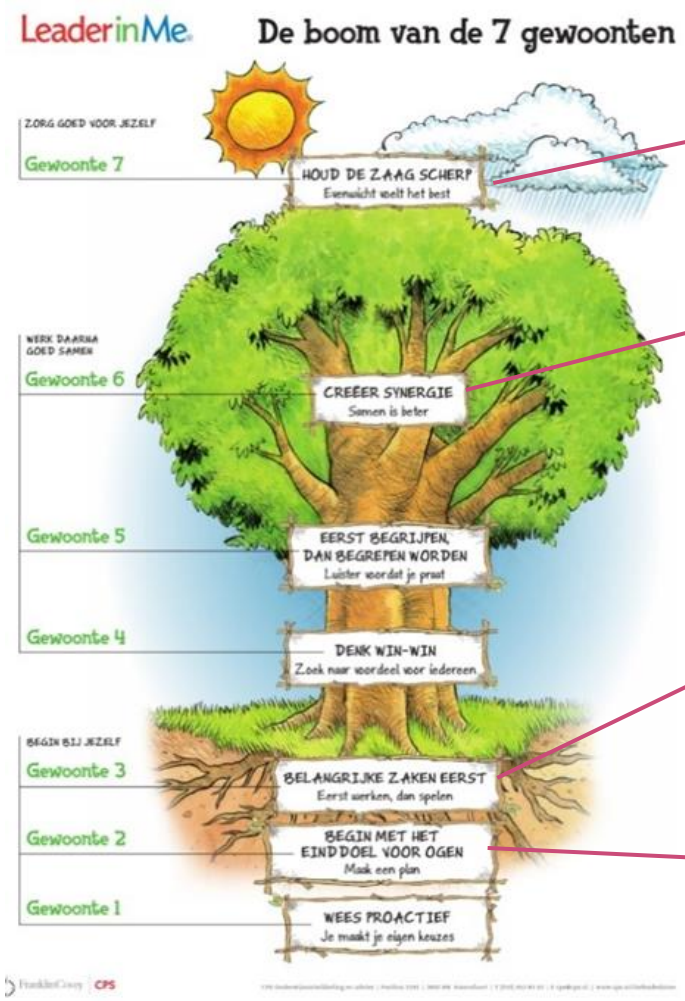
Op de pagina's hierna vind je per Zien! dimensie een overzicht van een selectie van de 7 gewoonten. Wil je de koppeling maken tussen Zien! en The Leader in Me, dan kun je dit A4'tje gebruiken om erachter te komen waar je op in moet zetten. Wil je concretere ideeën voor lessen? Via deze link http://www.leaderinme.com kom je op de website van Leader in Me. Na het inloggen ga je naar 'Bibliotheek met bronnen" links in het menuscherm en vervolgens naar "Alle bronnen" waarna je op de pagina komt waar je voorbeelden en suggesties vindt die gerelateerd zijn aan de 7 gewoonten.

Gewoonte 7. Houd de zaag scherp. Evenwicht voelt het best. Een dagelijkse overwinning op jezelf behalen.

<u>Sleutelbegrip:</u>

- Werk aan je hoofd, lichaam, hart en ziel.

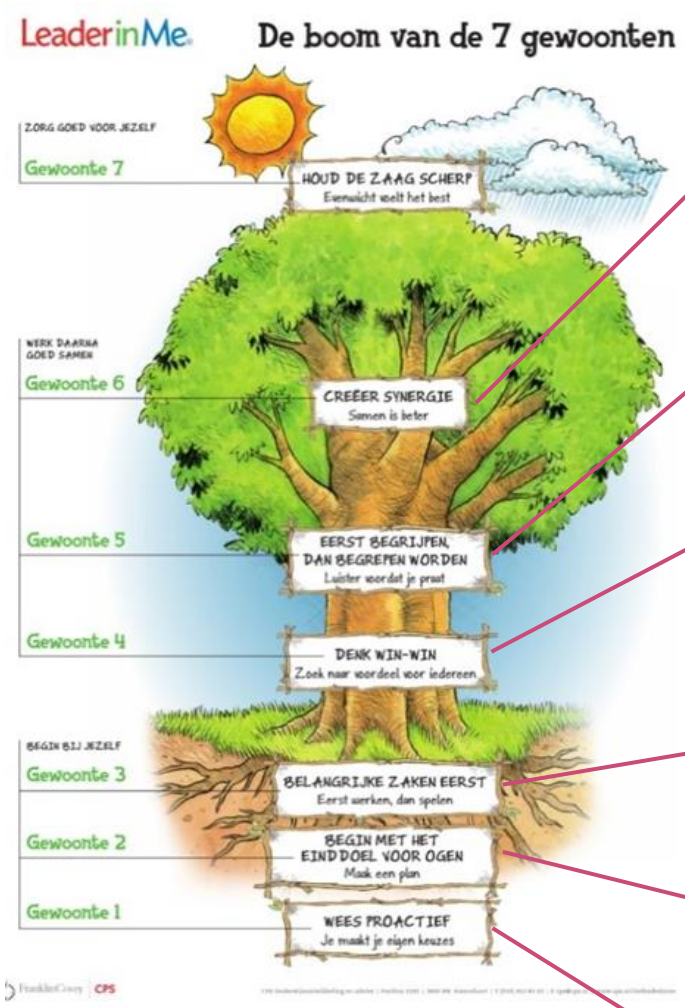
Gewoonte 7. Houd de zaag scherp. Evenwicht voelt het best. Een dagelijkse overwinning op jezelf behalen.
Sleutelbegrip:
- Werk aan je hoofd, lichaam, hart en ziel.

Gewoonte 6. Creëer synergie. Samen is beter.
Sleutelbegrippen:
- waardeer de verschillen.
- zoek naar derde alternatieven.

Gewoonte 3. Belangrijke zaken eerst. Eerst werken, dan spelen
Sleutelbegrippen:
- focus op wat het meest belangrijk is.
- probeer onbelangrijke zaken te vermijden.
- plan iedere week.
- blijf trouw aan jezelf.

Gewoonte 2. Begin met het einddoel voor ogen. Maak een plan.
Sleutelbegrippen:
- beschrijf hoe het einddoel eruit moet komen te zien.
- schrijf of herschrijf je persoonlijk missiestatuut.

Sociale autonomie

Gewoonte 6. Creëer synergie. Samen is beter.
Sleutelbegrippen:
- waardeer de verschillen.
- zoek naar derde alternatieven.

Gewoonte 5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden. Luister voordat je praat.
Sleutelbegrippen:
- oefen het empathisch luisteren.
- luister met respect naar de ander.

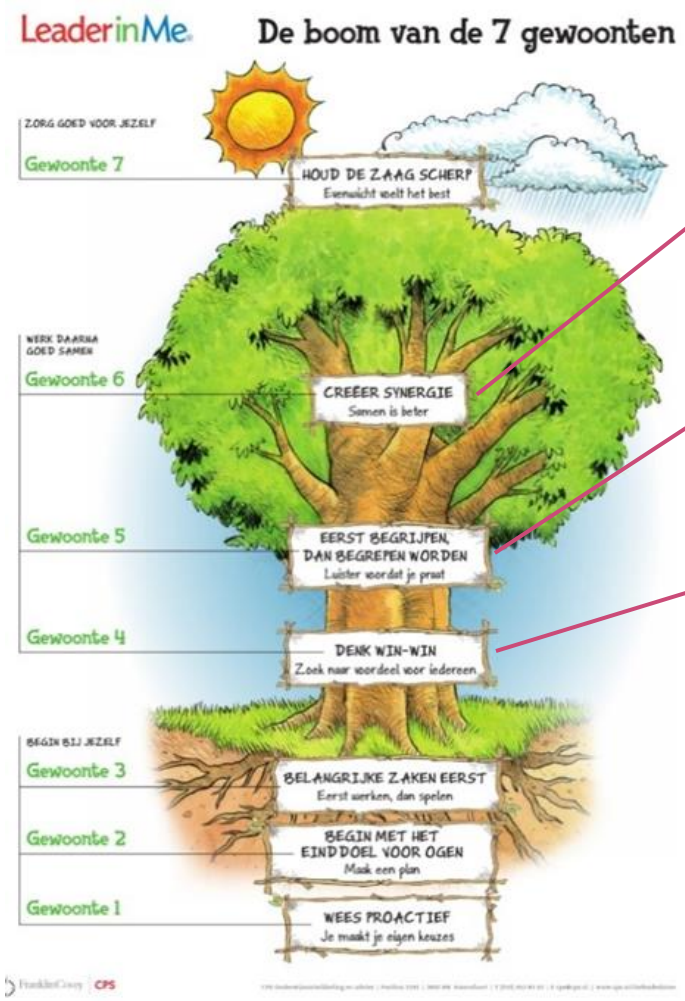
Gewoonte 4. Denk win-win. Zoek naar voordeel voor iedereen.
Sleutelbegrippen:
- werk samen met anderen aan de emotionele bankrekening.
- er is genoeg voor iedereen.
- werk met moed en lef.
- bedenk welke win er is voor de ander.
- maak win-win overeenkomsten.

Gewoonte 3. Belangrijke zaken eerst. Eerst werken, dan spelen
Sleutelbegrippen:
- focus op wat het meest belangrijk is.
- probeer onbelangrijke zaken te vermijden.
- plan iedere week.
- blijf trouw aan jezelf.

Gewoonte 2. Begin met het einddoel voor ogen. Maak een plan.
Sleutelbegrippen:
- beschrijf hoe het einddoel eruit moet komen te zien.
- schrijf of herschrijf je persoonlijk missiestatuut.

Gewoonte 1. Wees proactief. Je maakt je eigen keuzes.
Sleutelbegrippen:
- pauzeer en reageer vanuit principes.
- gebruik proactieve taal.
- focus op je cirkel van invloed.
-word een transitiepersoon.

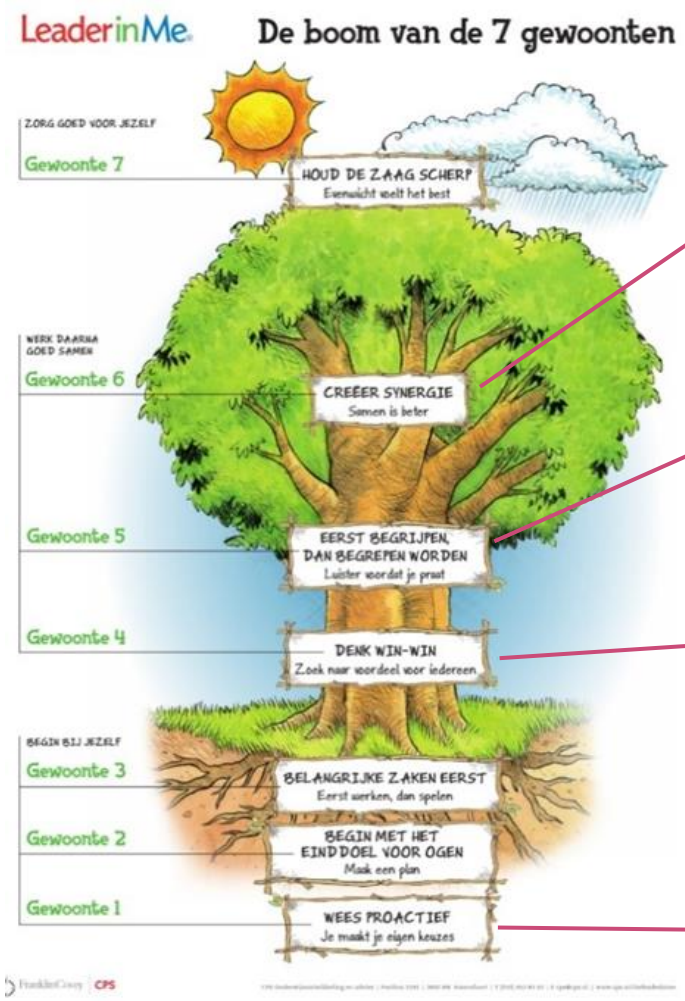
Zien!

Gewoonte 6. Creëer synergie. Samen is beter.
Sleutelbegrippen:
- waardeer de verschillen.
- zoek naar derde alternatieven.

Gewoonte 5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden. Luister voordat je praat.
Sleutelbegrippen:
- oefen het empathisch luisteren.
- luister met respect naar de ander.

Gewoonte 4. Denk win-win. Zoek naar voordeel voor iedereen.
Sleutelbegrippen:
- werk samen met anderen aan de emotionele bankrekening.
- er is genoeg voor iedereen.
- werk met moed en lef.
- bedenk welke win er is voor de ander.
- maak win-win overeenkomsten.

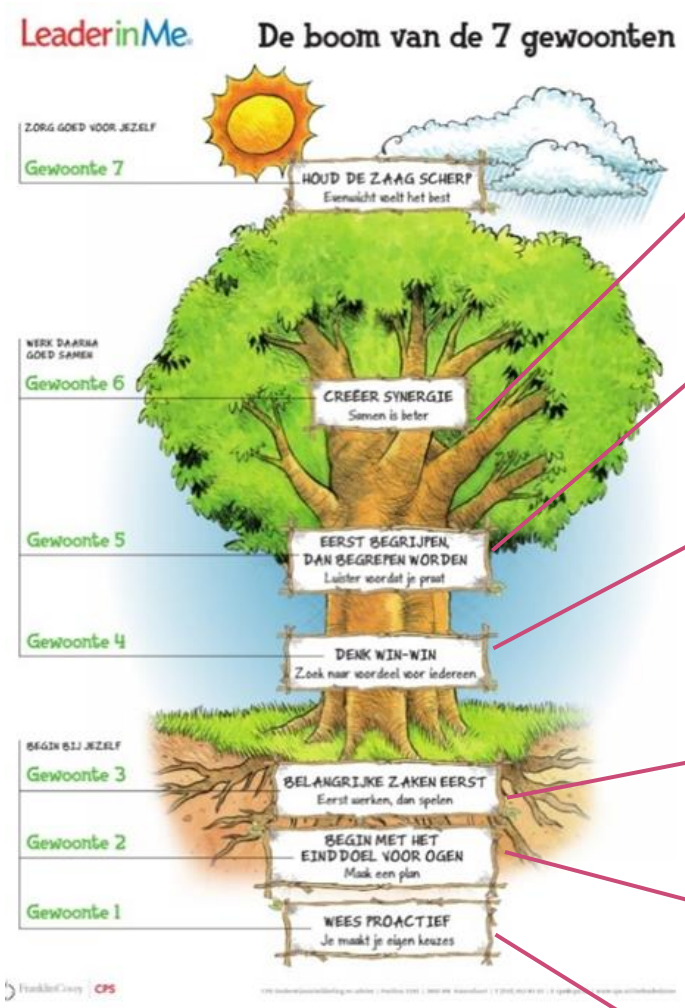
Gewoonte 6. Creëer synergie. Samen is beter.
Sleutelbegrippen:
- waardeer de verschillen.
- zoek naar derde alternatieven.

Gewoonte 5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden. Luister voordat je praat.
Sleutelbegrippen:
- oefen het empathisch luisteren.
- luister met respect naar de ander.

Gewoonte 4. Denk win-win. Zoek naar voordeel voor iedereen.
Sleutelbegrippen:
- werk samen met anderen aan de emotionele bankrekening.
- er is genoeg voor iedereen.
- werk met moed en lef.
- bedenk welke win er is voor de ander.
- maak win-win overeenkomsten.

Gewoonte 1. Wees proactief. Je maakt je eigen keuzes.
Sleutelbegrippen:
- pauzeer en reageer vanuit principes.
- gebruik proactieve taal.
- focus op je cirkel van invloed.
-word een transitiepersoon.

Impulsbeheersing

Gewoonte 6. Creëer synergie. Samen is beter.
Sleutelbegrippen:
- waardeer de verschillen.

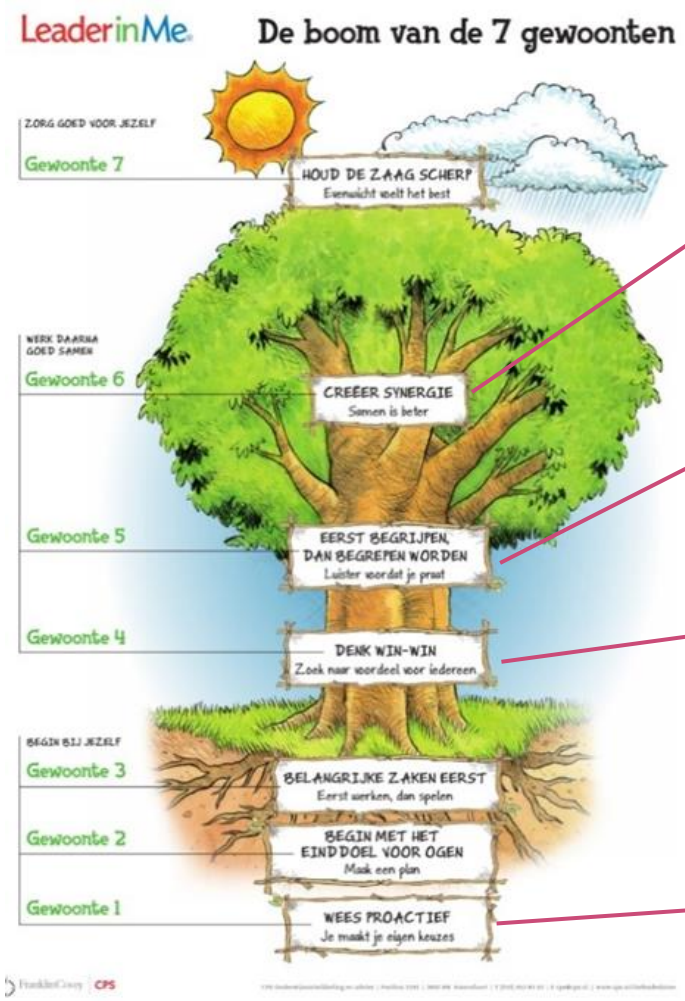
Gewoonte 5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden. Luister voordat je praat.
Sleutelbegrippen:
- oefen het empathisch luisteren.
- luister met respect naar de ander.

Gewoonte 4. Denk win-win. Zoek naar voordeel voor iedereen.
Sleutelbegrippen:
- werk samen met anderen aan de emotionele bankrekening.
- er is genoeg voor iedereen.
- werk met moed en lef.
- bedenk welke win er is voor de ander.
- maak win-win overeenkomsten.

Gewoonte 3. Belangrijke zaken eerst. Eerst werken, dan spelen
Sleutelbegrippen:
- focus op wat het meest belangrijk is.
- probeer onbelangrijke zaken te vermijden.
- plan iedere week.
- blijf trouw aan jezelf.

Gewoonte 2. Begin met het einddoel voor ogen. Maak een plan.
Sleutelbegrippen:
- beschrijf hoe het einddoel eruit moet komen te zien.
- schrijf of herschrijf je persoonlijk missiestatuut.

Gewoonte 1. Wees proactief. Je maakt je eigen keuzes.
Sleutelbegrippen:
- pauzeer en reageer vanuit principes.
- gebruik proactieve taal.
- focus op je cirkel van invloed.
-word een transitiepersoon.

Gewoonte 6. Creëer synergie. Samen is beter.
Sleutelbegrippen:
- waardeer de verschillen.
- zoek naar derde alternatieven.

Gewoonte 5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden. Luister voordat je praat.
Sleutelbegrippen:
- oefen het empathisch luisteren.
- luister met respect naar de ander.

Gewoonte 4. Denk win-win. Zoek naar voordeel voor iedereen.
Sleutelbegrippen:
- werk samen met anderen aan de emotionele bankrekening.
- er is genoeg voor iedereen.
- werk met moed en lef.
- bedenk welke win er is voor de ander.
- maak win-win overeenkomsten.

Gewoonte 1. Wees proactief. Je maakt je eigen keuzes.
Sleutelbegrippen:
- pauzeer en reageer vanuit principes.
- gebruik proactieve taal.
- focus op je cirkel van invloed.
-word een transitiepersoon.